

Romeinen 13 Hoe leven wij in een vreemd land?

Het Marokko probleem

- Vraag: wat is je vaderland?
- Vraag: van welk land ben je staatsburger en heb je burgerrechten?

Onze Vader die in de hemelen zijt heeft verstrekkende gevolgen. Paulus stelt in dit hoofdstuk dat je burgerrechten in het koninkrijk van God hebt, tijdelijk verblijf je in een ander land. En ook daar heb je burgerrechten. Je bent immigrant en hoe verhoud je je dan tot dat land en zijn bevolking? Botsen de burgerrechten?

Ingeklemd

Stephen Langton, een Engelse geestelijke heeft aan het begin van de 13de eeuw de Bijbelboeken in hoofdstukken ingedeeld. De oudste handschriften hebben geen indeling. Maar wij zijn zo gewend hoofdstukken los te lezen en vergeten maar al te gauw dat die indeling willekeurig is. Daardoor missen we soms het grote plaatje. In hoofdstuk 12 schrijft Paulus: *overwin het kwade door het goede*. Eigenlijk dus: *Hebt uw vijanden lief*. En in 13: 9 *U zult uw naaste liefhebben als uzelf*. De vraag komt dan op: *Wie is mijn naaste?* Je leest dit als betrekking hebbend op individuele personen. Dat is inderdaad mogelijk, maar je kunt het ook lezen als betrekking hebbend op de maatschappij. En dan is het vreemd geplaatst stukje 13: 1-7 over de overheid opeens heel logisch. Het thema van 12 en 13 is: hoe leef je in de maatschappij en hoe verhoud je je tot het hoofd van die maatschappij. De Joodse schriftgeleerde die Paulus ook was, schrijft dit stuk met Jeremia 27 en 29 in zijn achterhoofd.

De verhouding tussen staat en kerk wordt NIET in dit hoofdstuk behandeld. De verhouding tussen een gelovige en een overheid is deels het onderwerp. Let wel het gaat hier om een overheid en niet een welwillende overheid. Welwillend; dat was de Romeinse overheid absoluut niet! Paulus geeft aan dat 1^e de overheid door God gegeven is. 2^e dat de overheid respect verdient en 3^e het recht van de overheid op ondersteuning (Markus 12: 17). Dit zegt Paulus over een overheid die Christenen niet gunstig gezind was. Maar ook schrijft Paulus dat de overheid onder het gezag van God valt. Jeremia (21: 9) schreef hier al over in hoofdstuk 27. Elke overheid is maar tijdelijk. De houding van Jezus bij Pontius Pilatus is hierbij tekenend. Jezus maakt scheiding tussen politiek en godsdienst. Zo ook bij de vraag of het toegestaan is de keizer belasting te betalen en bij de wonderbare spijziging waar Jezus weigert een politieke Messias te zijn.

- Vraag: wie is belangrijker de staat of een inwoner?

In Daniël en Jeremia 29 wordt de verhouding tussen overheid en gelovige verder uitgediept. Daniël en Jozef stonden in dienst van de overheid. Jeremia geeft in zijn brief aan de bannelingen (29) een duidelijk advies: zet je in voor de maatschappij waarin je leeft. Dit betekent niet in alles de overheid gehoorzaam te zijn. De drie vrienden en Daniël trokken een duidelijke lijn. *Men moet aan God meer gehoorzaam zijn dan aan mensen* (Hand. 5: 29). Eigenlijk staat een overheid buiten de maatschappij. De overheid hoort de maatschappij te dienen. Het probleem in de Romeinse rijk was dat de keizer niet alleen de overheid was, maar ook goddelijke verering opeiste. De verhouding zoals geschetst in Deuteronomium 17 was zoek. Valkuil voor een overheid is dat zij zich boven het volk plaatst en vergeet dat zij in dienst van het volk staat.

*1Ieder mens moet zich onderwerpen aan de gezagsdragers die over hem gesteld zijn, want er is geen gezag dan van God, en de gezagsdragers die er zijn, zijn door God ingesteld, 2zodat hij die zich verzet tegen het gezag, tegen de instelling van God ingaat, en wie daartegen ingaan, zullen over zichzelf een oordeel halen. 3Want voor de overheid hoeft men niet te vrezen, wanneer men goede werken doet, **maar** wel als men kwade werken doet. Wilt u nu van het gezag niets te vrezen hebben, doe het goede en u zult er lof van ontvangen.*

*4Zij is immers **Gods dienares, u ten goede**. Als u echter kwaad doet, vrees dan, want zij draagt het **zwaard** niet zonder reden. Zij is namelijk Gods dienares, een wreekster tot straf voor hem die het kwade doet. 5Daarom is het nodig onderworpen te zijn, niet alleen omwille van de **straf, maar** ook omwille van het **geweten**. 6Om die reden immers betaalt u ook belastingen. Het zijn namelijk **dienaars** van God, die juist daarmee voortdurend bezig zijn. 7Geef dus aan allen wat u verschuldigd bent: belasting aan wie belasting, tol aan wie tol, ontzag aan wie ontzag, eer aan wie eer toekomt.*

Respect moet je verdienen, maar beleefd gedrag jegens overheid en anderen is de norm. **Dienares van God** houdt in dat de overheid zich aan de morele wetten hoort te houden (Deut. 17). De overheid heeft een dubbele taak: de rust te bewaren **het zwaard** en **het goede** voor het volk te zoeken. Hier staat niet dat de doodstraf legitiem is wat wel als argument voor de doodstraf aangevoerd wordt. In die tijd was de doodstraf een vanzelfsprekendheid. Of dat nu nog zo opgevat moet worden is een andere discussie. Tijden veranderen en mogelijkheden veranderen mee. Zo was tijdens de tocht door de woestijn het opleggen van een gevangenisstraf onmogelijk, tenten zijn geen gevangenissen.

Je erkent het gezag van de overheid niet uit angst voor straf 5a en je weet het gezag van de overheid niet absoluut is 5b. De overheid is geen wettenafdwinger of socialistische redder. God is Rechter en spreekt recht ook over overheden (Exodus, Jer. 27). Kijk uit dat perspectief (Dan. 4: 14) naar elke overheid. David erkende het gezag van Saul ondanks dat die hem naar het leven stond. Maar David deed geen pogingen Saul om te brengen. 1 Sam. 24: 7 *En hij zei tegen zijn mannen: Moge de HEERE er geen sprake van laten zijn dat ik ooit zoiets zou doen bij mijn heer, bij de gezalfde van de HEERE, dat ik mijn hand tegen hem uit zou steken, want hij is de gezalfde van de HEERE.*

Je eigen bubbel?

Nu springt Paulus weer terug naar hoofdstuk 12. Hoe sta je als christen in de maatschappij? Hij geeft les in het normale christelijke leven. En wijst op de wederkomst, dat is een aansporing om goed te leven. Heel anders dan het Romeinse motto laten we feestvieren, want morgen sterven wij. Sta in de maatschappij en sta goed bekend, lijkt Paulus te willen zeggen. Hij komt met praktische adviezen.

*8Wees niemand iets schuldig dan elkaar lief te hebben; want **wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld.** 9Want dit: U zult geen overspel plegen, u zult niet doden, u zult niet stelen, u zult geen vals getuigenis geven, u zult niet begeren, en welk ander gebod er ook is, wordt in dit woord samengevat, namelijk hierin: **U zult uw naaste liefhebben als uzelf.** 10De liefde doet de naaste geen kwaad. **Daarom is de liefde de vervulling van de wet.***

Het kwaad in de maatschappij overwin je door goed te doen Rom. 12. In de verzen 7 en 8 roept Paulus op betrokken te zijn in de maatschappij en daar lichtende voorbeelden zijn. Liefde is zorgvuldig Gods wetten naleven in de omgang met een ander. Gehoorzamen is liefhebben en liefhebben is gehoorzamen! Als je in je eigen christelijke bubbel blijft, kun je de anderen niet liefhebben. Maar liefhebben is niet met alles meegaan. Als je de wet niet houdt, heb je niet lief.

11En dit te meer, omdat wij het beslissende tijdstip kennen, namelijk dat de tijd reeds is aangebroken dat wij uit de slaap ontwaken. Want nu is de zaligheid dichterbij ons dan toen wij tot geloof kwamen. 12De nacht is ver gevorderd en de dag is nabijgekomen.

Bedoelt Paulus hier dat hij de wederkomst op zeer korte termijn verwacht? Mogelijk, maar misschien denkt hij ook aan de korte tijd van leven van een mens. Die verhuist naar de eeuwigheid. Paulus geeft aan: *zoek eerst het Koninkrijk van God...*

Laten wij dus de werken van de duisternis afleggen en de wapens van het licht aandoen. 13Laten wij, als op klaarlichte dag, op een gepaste wijze wandelen, niet in zwelgpertijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en losbandigheden, niet in ruzie en afgunst. 14Maar bekleed u met de Heere Jezus Christus, en verzorg het vlees niet om begeerten op te wekken.

Doen alsof

Leef alsof de Dag van de Wederkomst morgen is, wat zou je dan doen? Vers 14 is net als Galaten 3: 27 het beeld van de enveloppe God veroordeelt ons niet meer want we zijn in Christus. Je gedraagt je naar de kleding die je aanhebt. In een slobbertrui en -broek hang je op de bank. In een strak uniform straalt je gezag uit en krijg je die ook. En wij hebben Christus aan! Hoe gedraag je je dan?